

NYTT OM LUFTKONTROLL

NR 1 2013-01-21

**Det här brevet är en del i Naturvårdsverkets
vägledning om miljökvalitetsnormer för utomhusluft.**

Gott Nytt År!

God fortsättning önskar vi alla och hoppas på ett gott arbetsår 2013!

Samråd om policyval för översynen av EU:s luftvårdspolitik

EU-kommissionen har sedan 2011 arbetat med en översyn av EU:s luftvårdspolitik. Översynen kommer enligt plan att resultera i en ny s.k. tematisk strategi för luftföroreningar, troligtvis under hösten 2013. Inför framtagandet av den nya strategin genomför kommissionen ett offentligt samråd om möjliga policyval.

Samrådet pågår fram till den 4 mars 2013 och det finns frågeformulär riktade till två olika målgrupper – intresserade medborgare respektive experter och tillämpare inom luftområdet. Samrådet åtföljs av ett underlagsdokument ("explanatory note") som beskriver de kvarstående problemen med och orsakerna till luftföroreningsituationen i EU samt prioriteringar för framtida luftvårdspolitik. Samrådsfrågorna behandlar därefter de möjliga policyvalen för att komma till rätta med problemen och arbeta mot prioriteringarna.

Samrådsfrågorna delas upp i sex olika delar, bl.a. efterlevnad av befintliga mål och åtaganden, långsiktiga minskningar av exponering för luftföroreningar, revidering av utsläppstakdirektivet (2001/81/EG) och luftkvalitetsdirektiven (2008/50/EG och 2004/107/EG) samt möjliga sektorsåtgärder.

Naturvårdsverket kommer svara på samrådet och vill uppmuntra andra att också

lämna svar. Det är viktigt att lyfta fram Sveriges synpunkter med tanke på att EU:s luftvårdspolitik både har stor påverkan på Sveriges luftkvalitetslagstiftning samt möjligheterna att uppnå de miljökvalitetsnormer och miljömål som fastställts.

För mer information om samrådet se:

http://ec.europa.eu/environment/consultations/air_pollution_en.htm

Översyn av EU:s luftvårdspolitik – workshop om partiklar

I juni 2012 anordnade kommissionen, inom ramen för översynen av EU:s luftvårdspolitik, en workshop om partiklar. Syftet med workshopen var dels att utbyta erfarenheter och lyfta fram bra exempel på utvärdering av PM10 och PM2,5 samt åtgärdsarbete för dessa, dels att samla in synpunkter på hur policy och lagstiftning bör utvecklas och effektiviseras.

En överblick av överskridanden i Europa, samt ett antal fallstudier (t.ex. för Stockholm, Berlin, Barcelona och Italien) presenterades för att ge en bild av de problem som finns, de åtgärder som har vidtagits samt prognoser för framtida halter. Övriga frågor som presenterades var bl.a. hälsoeffekter av partiklar och dess olika fraktioner (inkl. Black Carbon), användning av elementärt kol (EC) som en extra indikator för att utvärdera lokala trafikåtgärder i Holland samt trender i utvärdering och reglering av partiklar utanför EU.

Sessioner med diskussionsinslag hölls också angående utvärdering av åtgärders effektivitet och utbyte av information kring detta, samt om hälsoeffekter med särskilt fokus på den ultrafina fraktionen. Även behoven av att förbättra och förenkla regelverket kring partiklar diskuterades.

Den officiella mötesrapporten samt presentationerna från workshopen kan hämtas på följande länk:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/31616f43-efe8-4af5-aafb-ad247a9560a8>

Behov av fler åtgärdsprogram?

Naturvårdsverket fick under slutet av år 2012 in underrättelser om risk för överskridanden av miljökvalitetsnormen för partiklar (PM10) i Visby samt risk för överskridanden av miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i Sundsvall (enligt 30 § i Luftkvalitetsförordningen). Naturvårdsverket utreder nu behov av åtgärdsprogram och vårt ställningstagande kan väntas om någon månad. I Sundsvalls kommun har arbete med att ta fram ett åtgärdsprogram för partiklar (PM10) nyligen startat.

www.naturvardsverket.se/Start/Lagar-och-styrning/Miljokvalitetsnormer/Utomhusluft-miljokvalitetsnormer/Atgardsprogram

Revidering av Luftkvalitetsförordningen, Naturvårdsverkets föreskrifter och handboken *Luftguiden*

Befintligt regelverk och vägledning om miljökvalitetsnormer håller på att revideras under 2012/13 till följd av kommissionens genomförandebeslut (2011/850/EU) om ömsesidigt utbyte av information och rapportering av luftkvaliteten. Enligt tidplanen kommer ny förordning (SFS 2010:477) att fastställas i vinter och föreskrifterna (NFS 2010:8) och handboken (*Luftguiden*, NV handbok 2011:1) utkommer i ny version i höst. De nya kraven i EU-beslutet gäller fr.o.m. januari 2014.

Förslaget till genomförande i förordningen av beslutet ovan var under 2012 ute på remiss till ett antal kommuner, länsstyrelser, luftvårdsförbund, centrala myndigheter och andra berörda. Förslaget omfattade i första hand rapportering och information av resultat från kontrollen av luftkvaliteten, men även krav på vilka uppgifter i ett åtgärdsprogram som ska rapporteras till Naturvårdsverket efter att det fastställts samt krav på regelbunden information om hur åtgärdsprogram genomförs. För att lösa kommissionens krav på Sverige att senast den 31 december 2013 och därefter årligen rapportera utvärderingssystem för våra sex rapporteringszoner, föreslogs även att ett nationellt basprogram för rapportering av utvärderingssystem skulle tas fram (med fortsatt kontroll av luftkvaliteten i kommunernas regi). I programmet skulle det antal provtagningsplatser som utifrån luftkvaliteten krävs enligt direktivet, väljas ut och rapporteras som en del av respektive utvärderingssystem. Alternativet till förslaget var att kommunerna skulle få ett extra rapporteringstillfälle per år för att rapportera dessa uppgifter till Naturvårdsverket, vilket dock är något som vi gärna vill undvika.

Nya nationella luftövervakningsavtal

Parallellt med kommunernas kontroll av miljökvalitetsnormer i tätorter, bedriver Naturvårdsverket nationell övervakning av ett antal luftparametrar, huvudsakligen i regional bakgrund (landsbygdsmiljö). För dessa finns avtal med konsulter som utför själva övervakningen. En större del av avtalen kommer nu i början av år 2013 att förnyas. Det gäller övervakning av försurande och övergödande ämnen, marknära ozon, partiklar och sot, metaller, organiska miljögifter samt Krondroppsnätet. Efter anbudsförfrågan gentemot ett antal konsulter i slutet av förra året har IVL fått fortsatt förtroende att bedriva dessa mätningar. Utöver dessa kommer även ett mindre antal överenskommelser med andra myndigheter om mätning av organiska miljögifter och UV-strålning samt modellering av lufthalter att förnyas.

www.naturvardsverket.se/Start/Tillstandet-i-miljon/Miljoovervakning/Programomraden/Luft/

Kommande information om luftkvaliteten i Sverige

Under vintern kommer ny information om luftkvaliteten i Sverige att publiceras.

I samband med att Naturvårdsverkets nya hemsida lanseras i februari kommer ny information om luftkvaliteten i Sverige i relation till miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål att publiceras i webbformat med text, kartor och diagram. Avsikten är att dessa webbsidor ska uppdateras årligen.

Inom ramen för den nationella luftövervakning som IVL, SMHI, ITM och SLU utför på uppdrag av Naturvårdsverket tas det även vartannat år fram en rapport med resultat från övervakningen. Rapporten samordnas av IVL och kommer att publiceras på deras samt Naturvårdsverkets hemsida, sannolikt i februari.

Vägledning

En viktig uppgift för Naturvårdsverket är att vägleda kommunerna i arbetet med miljökvalitetsnormerna. Handboken kompletteras här av våra stödfunktioner (reflab och datavärd).

[Luftguiden Handbok 2011:1](#) – Naturvårdsverkets vägledning om miljökvalitetsnormer för utomhusluft

[Referenslaboratoriet för tätortsluft – mätningar](#) som kan hjälpa till med frågor om kvalitetssäkring, val av mätmetod/mätinstrument etc.

[Referenslaboratoriet för tätortsluft – modeller](#) som är en stödfunktion vid frågor om modellering av luftkvalitet.

[Datavärdskap Luft](#) "Datavärden" ansvarar för mottagande, lagring och tillgängliggörande av luftdata från kommunerna samt rapportering av dessa till EU. De kan även svara på frågor om hantering av mätdata.

Kontakta oss

Kontakta oss gärna om ni har frågor! MKN-luft@naturvardsverket.se

Besök även gärna vår webbsida: www.naturvardsverket.se/mkn-luft

Där hittar du även tidigare nyhetsbrev.

